

اثر سیلیمارین بر عملکرد جوجه‌های گوشتی

علیرضا مجاهد طلب^۱، مهرداد محمدی^{۲*}، محمد رostایی علیم‌هر^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه گیلان، ۲- عضو هیات علمی دانشگاه گیلان
*نویسنده مسئول: مهرداد محمدی، دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه گیلان، mohammadi@guilan.ac.ir

چکیده

تحقیق حاضر به منظور بررسی اثر مصرف سطوح مختلف سیلیمارین بر عملکرد جوجه‌های گوشتی انجام شد. تعداد ۲۸۸ قطعه جوجه یکروزه گوشتی نژاد کاب ۵۰۰ در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۶ تیمار و ۴ تکرار و ۱۲ مشاهده در هر تکرار مورد بررسی قرار گرفت. تیمار اول به عنوان تیمار شاهد در نظر گرفته شد و از جیره پایه استفاده نمود، سایر تیمارها نیز از جیره پایه که بترتیب ۱۶۰، ۲۰۰، ۲۴۰، ۲۸۰ و ۳۲۰ میلی‌گرم سیلیمارین (تهیه شده از عصاره گیاه ماریتیغال یا خار مریم) به آن اضافه شده بود استفاده کردند. نتایج نشان داد که مصرف سیلیمارین موجب کاهش خوارک مصرفی و بهبود ضریب تبدیل خوارک جوجه‌ها شد ($P < 0.05$)، ولی بر افزایش وزن جوجه‌ها تاثیری نداشت ($P > 0.05$). بر اساس این تحقیق می‌توان گفت استفاده از سیلیمارین می‌تواند باعث بهبود عملکرد جوجه‌های گوشتی شود.

واژگان کلیدی: سیلیمارین - ماریتیغال - عملکرد - جوجه گوشتی

مقدمه

با توجه به اینکه برخی از آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده در پرورش مرغ گوشتی با آنتی‌بیوتیک‌های انسانی مشترک هستند، امکان انتقال سویه‌های باکتری مقاوم به آنتی‌بیوتیک از طریق محصولات طیور به انسان وجود دارد. این موضوع باعث می‌شود برخی آنتی‌بیوتیک‌ها در درمان انسان موثر واقع نشوند، بعلاوه باقی ماندن آنتی‌بیوتیک در محصولات طیور استفاده از این مکمل در جیره طیور را مورد تردید قرار داده است. استفاده از گیاهان دارویی و عصاره‌های حاصل از آنها، عوارض سوء ناشی از مصرف آنتی‌بیوتیک روی سلامت انسان را نداشته و نیز می‌تواند باعث تقویت سیستم ایمنی طیور شوند (۱). یکی از این گیاهان ماریتیغال یا خار مریم است که با نام علمی *Silybum marianum* و نام انگلیسی Milk thistle متعلق به خانواده Asteraceae (گل ستاره‌ای) است (۲). ماریتیغال اصالتاً بومی منطقه مدیترانه است اما امروزه در سرتاسر نقاط دنیا از اروپا تا آسیا و از آفریقا تا آمریکای شمالی گسترده شده است. در ایران هم تقریباً در تمام مناطق می‌روید ولی پراکندگی عمده آن در نواحی شمال، شمال غربی، غرب، جنوب غرب و جنوب کشور است (۲). عصاره بذر گیاه ماریتیغال حاوی یک ترکیب فلاونونئیدی به نام سیلیمارین با فرمول شیمیایی $C_{25}H_{22}O_{10}$ است که علاوه بر خواص آنتی‌اکسیدانی قوی دارای خواص ضد باکتریایی و ضد سرطانی نیز هست. سیلیمارین دارای خواص مسمومیت‌زدایی در مقابل عوامل مختلف از جمله آفلاتوکسین نیز بوده و می‌تواند به عنوان یک جایگزین مناسب و یا مکمل غذایی و یک ماده آنتی‌اکسیدان طبیعی استفاده شود. خواص آنتی‌اکسیدانی سیلیمارین چند برابر خواص آنتی‌اکسیدانی ویتامین E گزارش شده است (۱۵). لذا در این تحقیق اثر مصرف سطوح مختلف سیلیمارین بر عملکرد تولیدی جوجه‌های گوشتی مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها